

En kristen palæstinenser, der var på en konference i Europa, oplevede, at kristne ikke ville hilse på ham, netop fordi han var palæstinenser. Man var mere fokuseret på hans etniske oprindelse end på, at han var en kristen bror i troen. Sådanne oplevelser smerter. Denne bog beskriver Broder Andreas' kald til at styrke og inspirere kirken i Mellemøsten, så den kan blive et lys i mørket i en konfliktfyldt region, præget af muslimsk ekstremisme og konflikten mellem Israel og den arabiske verden.

Det er en bog, som beskriver de uendeligt svære forhold, som kristne har i denne del af verden. De tragiske konsekvenser ses mest tydeligt blandt de palæstinensiske kristne. De bliver betragtet som vantro og landsforrædere af deres egne. De ses som fjender af Israel, og vises ingen tillid fra messianske jøder, som selv har det svært, og som beskrevet ovenfor oplever de at blive set ned på af vestlige kristne. En ensom plads i en svær konflikt.

Bogen tilstræber ikke politisk stillingtagen, og som mange er klar over, er disse konflikter forbundet med store meningsforskelle blandt kristne, muslimer og ikke-religiøse. Tilmed internt i grupperne. Derfor er vi klar over, at bogen vil virke kontroversiel også blandt kristne, og der vil være delte meninger om afsnit i bogen. Vi har diskuteret disse uenigheder inden for Åbne Døre, og vi har medarbejdere, som har hver deres opfattelse af spørgsmålet. Alligevel holder vi af hinanden og arbejder sammen, fordi vi deler et højere kald om at tjene Jesu Kristi kirke.

Broder Andreas følte sig sidst i 1960'erne kaldet til at besøge Mellemøsten. Det, han så, bekymrede ham. Han begyndte i stadig højere grad at beskæftige sig med regionen og specielt den stigende muslimske fanatisme, som havde haft en dramatisk indflydelse på kirken i området. Han følte, det var yderst vigtigt at gøre alt, hvad han kunne, for at styrke kirken, så den kunne blive et lys i mørket i en endeløs konflikt.

Mere konkret satte Broder Andreas sig også for at bringe evangeliet om Jesus Kristus til muslimer gennem møder og samtaler, men også ved at vise kristen kærlighed og medfølelse. For dem, som anerkender Israel som en legitim stat, og som er bekymrede over at se den politiske udvikling i området, kan det virke provokerende at henvende sig til Israels fjender. Men når det lykkes Broder Andreas at få en samtale i gang med dem, når han får lov til at bede for dem, når han får lov til at forære dem bibler og give deres børnebørn børnebibler, når han får lov til at vise dem kærlighed, forstår vi måske lettere, hvilket lys kirken i Mellemøsten er. Og vi forstår endnu en gang, at Gud også der kan åbne døre, der ellers ser meget lukkede ud.

Da Broder Andreas i 1995 trådte tilbage som leder for Open Doors International fik han tid til at koncentrere sig om dette område. Denne bog beskriver hans pilgrimsfærd. Det er altså ikke en ny bog, men desværre kan vi ikke sige, at den er blevet uaktuel. Tværtimod forventer vi et øget pres på kirkerne i Mellemøsten og frygter, at det muslimske forår bliver til en kristen vinter.

Jeg beder om, at bogen vil vække hele kristenheden til større medfølelse og bøn for denne konfliktfyldte del af verden. Jo mere vi nærmer os Jesu Kristi genkomst, jo mere må vi stå sammen. Både messianske jøder og deres arabiske og palæstinensiske brødre og søstre i troen behøver vores forbøn og støtte. Gid denne bog må vise vejen til det, jeg tror, er det eneste håb for fred i Mellemøsten: At lyset fra Jesus Kristus må finde vej ind i denne frygtelige konflikt.

Jørn Blohm Knudsen

Generalsekretær, Åbne Døre Danmark

For dem, der ikke kender Åbne Døre, kan det oplyses, at vi arbejder med at styrke og støtte kirker og kristne, der lever under restriktioner og forfølgelse på grund af deres tro på Jesus Kristus. For at opnå dette forsyner

vi bl.a. forfulgte kristne med bibler og anden litteratur, som de ellers ikke ville kunne skaffe. Der er også et meget stort behov for oplæring, og vi driver bibelskoler, afholder ledertræningsseminarer og har håndværksskoler, laver nødhjælpsarbejde, giver mikrolån og meget, meget mere.

I 2011 leverede vi godt 3 millioner bibler, børnebibler, lærebøger og andre bøger, som den forfulgte kirke i ca. 50 lande efterspurgte. Ca. 263.000 mennesker fik undervisning på forskellige kurser på forskellige niveauer, lige fra basal kristendomsundervisning til uddannelse af præster. 172.000 mennesker har fået hjælp gennem vores udviklingsprogrammer, hvor de f.eks. lærer et erhverv, så de bliver i stand til at klare sig selv. Disse projekter er ofte i lande, hvor kristne anses for at være andenrangsborgere og har det meget trangt økonomisk.

I lande som Danmark, hvor der er mere frihed, samarbejder Åbne Døre med præster, kirker, organisationer, forlag mv. for at gøre opmærksom på forfølgelsen af kristne og opfordre mennesker til at bede for de forfulgte kristne, skrive postkort, give til vores projekter eller rejse ud og besøge kristne under forfølgelse. Nogle gange tager vi bibler med, ligesom Broder Andreas gjorde. Pt. har vi kontorer i 21 ”frie” lande over hele verden.

FØRSTE DEL: STYRK, HVAD DER STÅR TILBAGE

Et forvredet, sort stålskelet ulmer midt på en gade i Jerusalem. Sirener hyl-
ler. Tilskuere græder.

Speakeren meddeler, at en selvmordsbomber igen har slået til mod en
stuvende fuld bus.

Hvor tit har vi ikke set den slags terrorscener? Er vi blevet immune over
for dem? Det er foregået i årevis, og alligevel ved vi, det vil fortsætte. Der
vil komme gengældelse. Mennesker vil dø. Der kommer endnu et angreb.
Flere mennesker vil dø.

Stopper denne voldsspiral aldrig?

Og hvad betyder det for os?

KAPITEL 1: RÆDSLERN

Jerusalem, den 4. september 1997

Karen Alan havde klaret sine ærinder og var på vej tilbage på arbejde på anden sal i kontorbygningen på Ben Yehuda Street. På begge sider af gaden lå caféer og butikker på række. Lokale indbyggere og turister slentrede af sted eller sad ved borde på den brolagte gågade, mens de drak kaffe og betragtede de forbipasserende. For udenbys gæster var det et yndet mål efter at have besøgt Jaffa Street og set den gamle bydel en kilometer mod øst. Det var her, turister tog hen for at købe menorah'er, mezuzah'er og broderede yarmulk'er eller, for dem med mere udsøgt smag, jødiske smykker, kunst og lertøj.

I denne pulserende bydel i Vestjerusalem lå King of Kings College¹. For blot en måned siden var Karen begyndt at arbejde der som redaktør og oversætter. Hun hastede op ad trappen efter frokost, ivrig efter at genoptage sit arbejde.

Idet Karen trådte ind på kontoret og lagde sin pung fra sig på skrivebordet, væltede en eksplosion hende næsten omkuld. Hun greb fat i skrivebordet for at holde sig oprejst. Næsten samtidigt kom endnu en eksplosion og dernæst en tredje, endnu kraftigere, som fik bygningen til at skælve.

Et øjeblik ringede det for Karens ører. Hun forberedte sig på endnu en eksplosion. Så hørte hun kolleger skrike. *Åh, Gud, det kan ikke være sandt*, tænkte hun. Hun vendte omkring og ilede sammen med flere andre ind på et kontor, hvorfra der var udsigt over gaden. Idet hun kiggede ud for at se, hvad der var sket, hørte hun råb og skrig nede fra fortovet. Synet var grufuldt. Menneskekroppe, både ved og uden bevidsthed, men alle indsmurt i blod, lå på gade og fortov. Et af ofrene fik med besvær kæmpet sig på fode

og vaklede rundt, nærmest i blinde, med blodet strømmende ned over øjnene fra gabende sår i hovedet. Enkelte vidner stod som forstenede. Andre løb sanseløst af sted.

Karen kunne knap rumme alle sanseindtrykkene. Hendes blik rettede sig mod et sted, hvor hun så de blodige ben fra en af selvmordsbomberne. Hans overkrop var blevet sprængt i stykker ved eksplosionen. Så blev hun opmærksom på lydene. Alarmer fra biler og forretninger hylede. En mobiltelefon ringede, ingen tog den. Sirener meldte om ambulancers og politibilers ankomst. Da støvet fra eksplosionen sammen med lugten af brændt kød nåede hendes næsebor, fik hun tårer i øjnene. De første ambulancefolk ydede førstehjælp, indtil yderligere hjælp nåede frem. Der blev råbt ordrer, og politiet lavede afspærringer.

Pludselig kom Karen i tanke om sin veninde Shiri, som skulle have været på vej tilbage til sit kontor ved siden af. Hvor var hun? Hun gik tilbage til sit skrivebord og ringede til sin venindes mobilnummer, men der var intet svar. Impulsivt ilede hun ned ad trappen og banede sig vej mellem skrækslagne tilskuere i lobbyen ved hovedindgangen, men en politimand standsede hende. Lige uden for døren lå et lig. "Ingen må forlade stedet," sagde betjenten.

Som i en tåge vaklede Karen op ad trapperne til sit kontor. Igen ringede hun sin venindes nummer op, men hun svarede ikke. Chokket gjorde hende næsten ude af stand til at tænke. Alt, hvad hun kunne samle sig om, var en bøn om venindens sikkerhed. *Gud, lad ikke Shiri være et af de lig, der ligger på gaden.*

Alle på kontoret havde samlet sig ved vinduet for at se den makabre scene. Adskillige højrefløjsaktivister var ankommet et eller andet sted fra. De stod tæt på politiafspærringen udenfor og råbte: "Død over araberne!" Hun lagde mærke til, at alle vinduer ud til gaden var knust undtagen dem i hendes kontor. *Hvor mange mennesker er mon blevet såret af flyvende glas?* tænkte hun.

Karen blev opmærksom på, at hun stod og rystede. Det var klart, hun ikke kunne arbejde, men hun havde brug for at foretage sig noget. Hvert femte minut ringede hun til sin veninde. Ingen af gangene blev der svaret.

Hvor ligger de nærmeste hospitaler? Hun greb en telefonbog og begyndte at ringe hospitalerne op. Ingen af dem havde noteret noget om, at hendes veninde var blevet indlagt. Hun så igen ud ad vinduet og frygtede det værste: *Hvad skal jeg gøre, hvis et af de forbrændte lig er hendes? Kan jeg klare de værst tænkelige nyheder? Absolut ikke!* Hun følte, at panikken var ved at overvælde hende. Med al sin viljestyrke skubbede hun det fra sig.

Harderwijk, Holland

Efter at have set aftennyhederne gik jeg ind på mit kontor, mens jeg bad for ofrene for endnu et terrorangreb mod Israel. Jeg tænkte på, at for hvert menneske, der blev dræbt, var der forældre, søskende og venner i sorg. Omkring hver såret stod en familie samlet omkring en hospitalsseng i gråd og bøn. For øjenvidnerne ventede der et mareridt og en frygt, der aldrig syntes at ville forsvinde. Israels folk vaklede under de rædsler, der havde ramt dem de seneste år.

Gennem adskillige år var jeg rejst til Mellemøsten og havde besøgt kirker i Libanon, Israel, på Vestbredden og i Gaza. Når jeg hørte om endnu et angreb, tænkte jeg på, om troende var blevet ramt. Kristne er naturligvis ikke usårliche over for sådanne rædsler. Kirken kan ikke undgå farerne i det omgivende samfund, men jeg tænkte på, hvordan kristne klarede det fysiske og følelsesmæssige traume.

Jeg tænkte tilbage på en anden forfærdelig begivenhed i august 1968, da Tjekkoslavakiet blev invaderet af sovjethæren. Jeg spekulerede på, hvordan invasionen ville påvirke kirken, så jeg pakkede min Citroën stationcar med russiske bibler og kristen litteratur og kørte hele dagen, til jeg nåede den tjekkiske grænse. Der blev jeg mødt af en lang række biler på vej ud af landet.

Tusindvis af mennesker flygtede fra den sovjetiske hær. Jeg var den eneste på vej ind i landet. Selv om jeg ikke havde visum, lod grænsebetjenten mig komme ind, og den følgende søndag prædikede jeg i Prag.²

Jeg nærmede mig de halvfjerds år. Folk foreslog, jeg trak mig tilbage. At rejse i krigszoner var for de yngre. Men hvordan kunne jeg trække mig

tilbage, når mine brødre og søstre led nød, og der var en chance for, at jeg kunne hjælpe? Mange ønskede at rejse bort fra konflikten i Israel. Jeg ønskede at rejse *til* den.

Jerusalem

Det var mørkt, da Karen nåede hjem og faldt i sine forældres arme. Der var tændt for tv-nyhederne i dagligstuen. I nogle minutter så hun reportagen ude af stand til at fatte, at hun havde været der og kun med nød og næppe var sluppet fra det med livet i behold. Kendsgerningerne blev mejslet ind i hendes bevidsthed. Tre bomber var eksploderet i den travle gågade i Vestjerusalem. Mindst 7 var blevet dræbt og 192 såret, de fleste efter at være ramt af søm, der i tusindvis var pakket i bomberne. Reporterne var enige om, at det havde været et usædvanligt hensynsløst angreb.

Få minutter senere ringede telefonen. Hendes far tog den og gav hende røret: "Det er Shiri!"

"Gud ske lov!" var alt, hvad Karen kunne sige, men med tårer i øjnene fik hun til sidst sagt: "Jeg var bange for, at du var en af dem derude ..."

"Jeg var på posthuset et par hundrede meter derfra," forklarede Shiri. "Jeg prøvede ikke på at komme tilbage til kontoret; jeg tog bare hjem."

Det blev en kort samtale. Hvilken lettelse og glæde at vide, at veninden var uskadt! Hun slukkede for fjernsynet og lod sig falde ned i en polstret lænestol. *Hvordan kan jeg være glad, når så mange andre sørger?* Det første chok fra rædslerne var ved at fortage sig, og nu begyndte tanker og spørgsmål at dukke op. Nogle af hendes tanker kom til udtryk i spørgsmål til forældrene: "Hvordan kunne disse mænd være drevet af et sådant had? Og hvorfor?" Hun så sin mor i øjnene: "Bare to minutter tidligere, og jeg havde været der på gågaden. Hvorfor skånedes Gud mig?"

Hun sov knap nok den nat. Hun prøvede på at fortrænge de rædselsfulde scener fra sit indre, mens hun koncentrerede sig om alle de bibelvers, hun kunne komme i tanke om. Fra Efeserbrevet 6,12 fremsagde hun: "Thi for os står kampen ikke mod kød og blod." I dag havde hun set sårede af kød og blod i den tilsyneladende endeløse krig mellem palæstinensere og

israelere. Med virkelighedens ofre liggende på fortovet var det svært at forestille sig, at dette først og fremmest var en åndelig kamp. Men hendes tro sagde hende, at det var en krig, hun ikke kunne udkæmpe fysisk. Hun måtte lade Gud udkæmpe den. Hendes opgave var at bede, elske og favne enhver, sådan som Gud gjorde det mod hende. Kunne hun tro på det?

Karen tænkte på, hvor meget hun elskede sit land. Født og opvokset i Jerusalem følte hun det som et privilegium at bo i Israel. Hun følte sig helt hjemme i det jødiske samfund. Det, der gjorde hende anderledes i forhold til de fleste medborgere, var, at hendes familie var kristne. De fleste i nabolaget var sekulære jøder.

Hendes forældre havde opdraget hende til at være tolerant over for alle, og skønt hun levede i Israel, var hun tit taget til Betlehem, hvor hun havde haft kontakt med palæstinensere. Det havde motiveret hende til at tage timer i arabisk på gymnasiet, hvorefter hun studerede sproget et år i Jordan. For cirka seks måneder siden havde hun så deltaget i et ørkentræf med det formål at bygge bro mellem messianske jøder³ og palæstinensiske kristne. Det blev sponsoreret af Musalaha, en organisation der virker for bibelsk forsoning. Karen havde glædet sig over muligheden for at bruge sit arabiske og skabe nye kontakter med palæstinenserne. Det var åbenlyst, at de ikke alle var fulde af had. Hendes arabiske venner var medfølelse og åbne over for "den anden part." Dagens begivenhed skulle ikke få lov til at undergrave hendes tro og hendes venskabelige forbindelser. Hun ville ikke lade det ske!

Igen spurgte hun: "Hvorfor skånede du mig, Gud?" Hun prøvede at få ro i sjælen, men bønnen fortsatte: "Ville det ikke have været bedre, om du havde taget mig i stedet for en, som ikke kendte dig?" I den tidlige morgen fik tårerne frit løb. Karen vidste, at der ikke var noget svar på hendes spørgsmål. "Gud, lad mig se situationen med dine øjne." På en eller anden måde måtte hun og de kristne omkring hende i kirken og på bibelskolen være levende eksempler på Guds nåde imod menneskene. Det ville ikke blive let, men var der i virkeligheden noget valg?

Harderwijk, Holland

Der var især ét spørgsmål, der voldte mig bekymring efter hver eneste selvmordsbombe. I årevis havde jeg spurgt mig selv: *Har nogen fortalt den unge mand, der sprængte sig selv i luften, om Jesus?* Hvem tog kontakt til terroristerne? Var nogen parat til at møde dem og give dem en grund til at leve, som var større end deres motivation for at dø? Hvordan kan de kende Fredsfyrsten, hvis ingen fortæller dem om ham?

Men er muslimske fundamentalister, som har forpligtet sig til at arbejde på Israels udslættelse, virkelig villige til at lytte til evangeliet?

Hvordan kan vi vide det, hvis vi ikke henvender os til dem; hvis vi ikke prøver?